

עפ"ג 15969/04/23 - מהדי מרזוק נגד מדינת ישראל, פרקליטות מחוז חיפה פלילי

בית המשפט המחוזי בחיפה

13 יולי 2023

עפ"ג 15969-04-23 מרזוק נ' מדינת ישראל

לפני הרכב כבוד השופטים:

רון שפירא, נשיא [אב"ד]

בטינה טאובר, סגנית נשיא

עדי חן-ברק

המערער

מהדי מרזוק ע"י ב"כ עו"ד סאלח מרזוק

נגד

המשיבה

מדינת ישראל

ע"י פרקליטות מחוז חיפה פלילי

פסק דין

לפנינו ערעור על גזר דין שניתן על ידי בית משפט השלום בחדרה (כב' השופט אלכס אחטר) ביום 19.03.23 בת"פ 39075-02-21. המערער הורשע על פי הודאתו, לאחר שחזר בו מכפירתו, בעבירות של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו לפי סעיף 275 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין") ונהיגה פוחזת של רכב לפי סעיף 338 לחוק העונשין. על המערער הוטלו עונשים של מאסר בפועל למשך 9 חודשים; מאסר על תנאי של 6 חודשים למשך 3 שנים, והתנאי שלא יעבור בתקופה זו, לאחר שחרור מריצוי תום מאסרו, על עבירה של נהיגה פוחזת ברכב; פסילת רישיון למשך 6 חודשים; פסילת רישיון על תנאי לתקופה של 6 חודשים למשך 3 שנים, והתנאי שלא יעבור אותן עבירות עליהן הורשע או אחת העבירות המפורטות בתוספת הראשונה ובתוספת השנייה לפקודת התעבורה; קנס בסך 1,500 ₪.

ההליך בבימ"ש קמא וגזר הדין:

על פי עובדות כתב האישום המתוקן, ביום 13.2.21 בסמוך לשעה 09:00 נהג המערער ברכב פרטי בכביש 65 ממזרח למערב. במקום בוצעה אכיפה ניחת של עבירת מהירות באמצעות ממל"ז. המערער נצפה נוהג במהירות של 123 קמ"ש, כאשר המהירות המותרת במקום עומדת על 90 קמ"ש. השוטרת שהייתה במקום הורתה לו לעצור, המערער האט את רכבו תוך שהתקדם לעבר השוטרת, ועם הגיעו אליה האיץ את נהיגתו ונהג באופן רשלני שיש בו כדי לסכן חיי אדם או לגרום לו לחבלה, ודרס אותה באמצעות חלקו הקדמי של הרכב וגרם לה לחבלות בדמות נפיחות והמטומה ביד ימין וברגל ימין נפיחות קלה בברך. המערער לא עצר והשוטרת דלקה אחריו לכביש 6, כרזה לו מספר פעמים לעצור, אך הוא המשיך לנסוע תוך שסיכן חיי אדם וזגזג בין רכבים עד שנעצר בחסימה משטרתית.

מחוות הדעת של הממונה על עבודות השירות שהוגשה לבימ"ש קמא עלה כי לא נמצא מקום השמה בעבודות שירות למערער, וזאת בשל אי הסכמתו לעבוד. המועמד מסר כי אשתו אינה עובדת והוא מטפל בבתו, וכי גם הוריו אינם

עובדים, כך שהוא הגורם היחיד במשפחה שעובד.

במסגרת גזר הדין צוין כי במעשיו פגע המערער בערכים המוגנים של שמירה על גופו של הפרט, על בטחונו ועל ביטחונו של משתמשי הדרך. כן פגע בפעילותם התקינה של אוכפי החוק. כן צוין כי בתי המשפט קבעו רמת ענישה גבוהה במיוחד לעבירות הכרוכות בנהיגה פרועה בכביש תוך סיכון מידי של חיי אדם. נקבע כי מתחם הענישה נע בין 9 חודשי מאסר בעבודות שירות ועד ל-18 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, פסילה בפועל שלא תפחת מ-6 חודשים, פסילה על תנאי וקנס. צוין כי לחובתו של המערער יש לזקוף את נהיגתו המסוכנת והתנהגותו כלפי שוטרים שביצעו עבודת אכיפה. המערער יכול היה למנוע את הסלמתו של האירוע אילו היה נשמע לקולם של השוטרים במקום, אולם הוא בחר לעשות דין עצמי והמשיך בנהיגה שסיכנה חיי אדם. נלקחו בחשבון גילו של המערער, היותו נעדר הרשעות קודמות, העובדה שנישא לאחרונה והוא אב לתינוקת, מחזיק במקום עבודה קבוע משנת 2018, אחראי על פרנסת המשפחה, הודה בהזדמנות הראשונה, לקח אחריות וחסך זמן שיפוטי יקר.

הודגש כי למערער ניתנה הזדמנות לרצות את עונש המאסר שלא מאחורי סורג ובריה אלא על דרך של עבודות שירות, אולם הוא באופן מודע הודיע לממונה על עבודות השירות שאינו מעוניין לרצות עונש בעבודות שירות. צוין כי המערער הבין את השלכות הצהרתו זו וביהמ"ש קמא התרשם שהוא גם הבין את תוצאות סירובו. לאור מכלול הנתונים הנ"ל נקבע כי יש למקם את עונשו של המערער ברף התחתון של המתחם לצד ענישה הצופה פני עתיד, פסילה בפועל, פסילה על תנאי וקנס. בסיכומו של דבר הוטלו על המערער עונשים של מאסר בפועל למשך 9 חודשים; מאסר על תנאי של 6 חודשים למשך 3 שנים, והתנאי שלא יעבור בתקופה זו, לאחר שחרור מריצוי תום מאסרו, על עבירה של נהיגה פוחזת ברכב; פסילת רישיון למשך 6 חודשים; פסילת רישיון על תנאי לתקופה של 6 חודשים למשך 3 שנים, והתנאי שלא יעבור אותן עבירות עליהן הורשע או אחת העבירות המפורטות בתוספת הראשונה ובתוספת השנייה לפקודת התעבורה; קנס בסך 1,500 ₪.

טענות הצדדים בערעור וההליך שהתקיים בבימ"ש זה:

המערער טוען כי אינו מבין את השפה העברית והוא סובל מבעיות בהבעה בעל פה ובכתב, ולכן אחיו הגיע עמו לראיון אצל הממונה על עבודות השירות, אולם נמנע מאחיו להיכנס עמו לראיון. נטען כי המערער לא הבין את אשר נאמר לו בראיון אצל הממונה על עבודות השירות, ולכן מסר כי אינו מסכים לעבוד בעבודות שירות. כוונתו הייתה שאם יעבוד בעבודות שירות הדבר יגרום לו לנזק כלכלי, אולם הוא מסכים לבצע עבודות שירות. המערער טען כי ביהמ"ש קמא שגה כאשר לא נתן לו זכות להסביר את עצמו טרם מתן גזר הדין. עוד נטען כי שגה ביהמ"ש קמא כשגזר על המערער עונש ברף המקסימלי ולא נלקחו בחשבון עברו הנקי והיותו פסול מלקבל ולהחזיק רישיון נהיגה מיום 15.2.21 עד תום ההליכים במסגרת תיק מספר 39090-02-21. נטען כי רף הענישה המתאים לענייננו נע בין צו שירות לתועלת הציבור לבין מאסר של 5 חודשים לריצוי בעבודות שירות, מאסר על תנאי וקנס.

עוד טוען המערער כי שליחתו למאסר בפועל ופסילת רישיונו ל-6 חודשים הינן בעלות השלכות קשות על משפחתו, מאחר שהמערער לא יוכל לעבוד ולהתפרנס. העונש שנגזר על המערער חורג ממדיניות הענישה המקובלת בעבירות שיוחסו לו, הן בקביעת מתחם הענישה והן בעונש שנגזר. מבוקש לקבוע מתחם ענישה הנע בין עבודות שירות ושל"צ בלבד, ללא פסילת רישיון נהיגה וללא מאסר בפועל.

המשיבה טענה כי המערער בפעם הראשונה בה התייצב המערער בפני הממונה על עבודות השירות הוא הצהיר שאינו מעוניין לרצות את העונש בעבודות שירות ואמר זאת במפורש. המשיבה השאירה לשיקול דעת ביהמ"ש שלרעור האם לשלוח את המערער שוב לחו"ד הממונה על עבודות שירות וביקשה להבהיר למערער את המשמעויות לאמור.

יצוין כי לאחר ששמענו את טענות הצדדים במסגרת הדיון שהתקיים לפנינו קבענו כי יש להפנות את המערער שוב לממונה על עבודות שירות והורינו לממונה להגיש חוות דעת בעניין האפשרות של ריצוי העונש בעבודות שירות. בהתאם לחוות דעת שהוגשה מטעם הממונה על עבודות שירות ביום 06.07.23 המערער התייצב לראיון התאמה והשמה לעבודות שירות ולאחר בחינה מחדש של מכלול נתוניו ובהתאם למידע שמסר הוא נמצא מתאים לעבודות שירות במועצה המקומית ערערה החל מיום 14.09.23. הממונה ציין בחוות דעתו כי לאחר שהוסברו לו הכללים המערער הסכים והתחייב לעמוד בכללים ובתנאים לריצוי המאסר בעבודות שירות.

דין והכרעה:

לאחר שבחנו את טענות הצדדים, את חו"ד הממונה על עבודות שירות שהוגשה לעיונו, ואת תיק בימ"ש קמא, הגענו למסקנה כי יש מקום להתערב בגזר הדין באופן שבו נורה שעונש המאסר שהוטל על המערער ירוצה בדרך של עבודות שירות. יתר רכיבי הענישה שהוטלו על המערער יישארו על כנם.

יצוין כי אנו נותנים דעתנו לכך שערכאת הערעור אינה נוטה להתערב בחומרת העונש שהושת על נאשם, אלא במקרים חריגים, שבהם נפלה בגזר הדין טעות מהותית או שיש בעונש שנגזר משום חריגה קיצונית מרמת הענישה המקובלת [ראו: ע"פ 901/22 **מדינת ישראל נ' מוחמד אסווד** (24.02.2022); ע"פ 1242/97 **גרינברג נ' מדינת ישראל** (03.02.1998); ע"פ 6992/08 **כץ נ' מדינת ישראל** (12.10.2009); ע"פ 1964/14 **שימשילשווילי נ' מדינת ישראל** (06.07.2014); ע"פ 4302/18 **ספיר בוקשטיין נ' מדינת ישראל** (21.01.2019); ע"פ 8435/17 **דוד נפתלי נ' מדינת ישראל** (07.04.2019); ע"פ 6522/15 **חאג' נ' מדינת ישראל** (25.5.2016); ע"פ 7716/14 **אבו סעיפאן נ' מדינת ישראל** (27.4.2015)].

אמנם המקרה דנן אינו נמנה על מקרים חריגים אלה, מכיוון שהעונש שנגזר על המערער אינו חורג באופן קיצוני מרמת הענישה המקובלת. יודגש כי בימ"ש זה רואה בחומרה את העבירות שביצע המערער ואשר הורשע בהן. המערער סיכן את חיי השוטרת שביקשה ממנו לעצור וכן את חיי המשתמשים בכביש ובנסיבות העניין הענישה שהוטלה על המערער אינה נוטה לחומרה, ואף מקלה, כך לטעמנו.

עם זאת, במקרה זה, לאור העובדה שאף בימ"ש קמא היה סבור שניתן לרצות את העונש בעבודות שירות, אך בשל קשיי הבנה שפורטו לפנינו המערער התקשה להסביר לממונה על עבודות שירות בראיון הראשון את נסיבותיו, וכן לאור נסיבותיו האישיות של המערער והעדר עבירות נוספות, סברנו שיש לתת למערער הזדמנות נוספת להתייצב בפני הממונה על עבודות שירות. כך אכן נעשה ומאחר שניתנה חוות דעת חיובית של הממונה, לפיה המערער יכול לרצות את העונש בדרך של עבודות שירות כפי שפורט בחוות הדעת, אנו סבורים כי בנסיבות העניין יש לתת למערער הזדמנות לרצות את עונש המאסר בדרך של עבודות שירות בהתאם לחו"ד הממונה על עבודות השירות.

על כן, לאור המפורט לעיל, עונש המאסר בפועל שהוטל על המערער על ידי בימ"ש קמא, העומד על 9 חודשים, ירוצה על ידי המערער בעבודות שירות בהתאם לאמור בחוות דעת הממונה על עבודות שירות. המערער יתייצב לריצוי עבודות השירות ביום 14.09.23 בשעה 08.00 במשרדי הממונה על עבודות שירות יחידת ברקאי - עבודות שירות - שלוחת צפון - סמוך לבית סוהר מגידו. אוטובוסים להגעה: 821, 825, 300, 301, 302.

יתר רכיבי הענישה שהוטלו על המערער על ידי בימ"ש קמא יישארו על כנם ולא מצאנו מקום להתערב בהם.

בשולי האמור, ואולם לא בשולי העניין, יוער כי מעיון בתיק בית משפט קמא עולה כי קשורים לת"פ העיקרי בבית משפט קמא, נשוא הערעור שבפנינו, תיק של מעצר לצרכי חקירה ותיק במסגרתו הוגשה בקשה למעצר עד לתום ההליכים. מעיון בתיק מ"י 27153-02-21 עולה כי במסגרת הליך החקירה היה המערער עצור יומיים ושחרר בתנאים מגבילים לחלופת מעצר. בתיק מ"ת 39090-02-21 הוגשה בקשה להארכת התנאים המגבילים שנקבעו בתיק המ"י. בית משפט קמא לא התייחס בגזר דינו לימים בהם היה המערער עצור במתקן כליאה וגם בפנינו לא נטען דבר בעניין ע"י מי מהצדדים. בהתאם לא מצאנו לנכון להתייחס לימי המעצר במסגרת פסק דינו. עם זאת מצאנו לנכון להסב את תשומת לב בית משפט קמא וב"כ שני הצדדים לאמור ולחשיבות שיש בהתייחסות בית משפט לכל יום של מעצר, בהתאם לנדרש ובהתאם לחוק.

יש להעביר עותק מפסק הדין לממונה על עבודות שירות.

ניתן היום, כ"ד תמוז
תשפ"ג, 13 יולי 2023,
במעמד המערער וב"כ
הצדדים.

רון שפירא, נשיא
[אב"ד]

עדי חן-ברק, שופטת

בטינה טאובר, סגנית
נשיא